Deloitte.

11 mei 2022

Jaapjan Zuidema, Marnix van de Visch en Len Brandts

Agenda

Uw accountant: ondersteuning van de gemeenteraad

- Waar draait het om?
- Zeven kernvragen
- Rollen
- Accountantscontrole
- Opbouw van de begroting en jaarstukken

Tips voor de komende periode

Bijlagen

- Rechtmatigheidsverantwoording
- Actuele financiële ontwikkelingen

Uw accountant: ondersteuning van de gemeenteraad

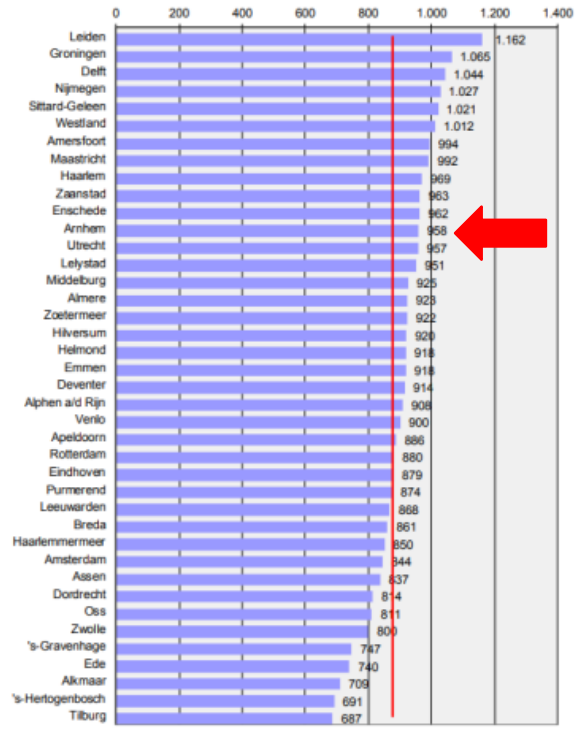
© 2022 Deloitte The Netherlands

Deloitte.

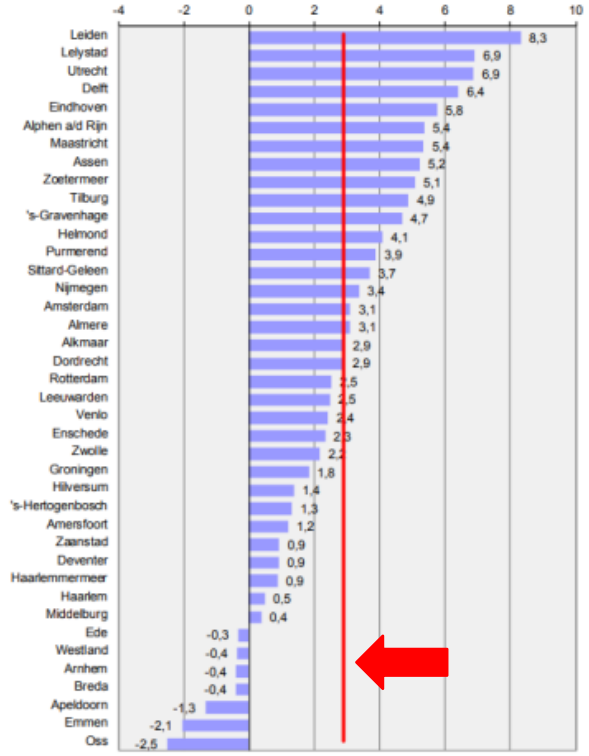
Waar draait het om?

Figuur 7 Woonlasten van meerpersoonshuishouden met eigen koopwoning per gemeente
In euro's. De rode lijn geeft het gewogen gemiddelde weer

Figuur 8 Mutatie woonlasten voor eigenaar-bewoner 2021-2022
In procenten. De rode lijn geeft het gewogen gemiddelde weer

Investeringen in het voorzieningenniveau voor de burger van Arnhem:
- of bezuinigen op een andere voorziening
- of lokale lasten verhogen
- of interen op de reserves (kan slechts tijdelijk)
- of hogere opbrengsten Rijk/derden

Zeven kernvragen

Vraag 1: Waarom willen we dat doen (wat willen we **bereiken** voor de inwoners van Arnhem)?
Vraag 2: Wat willen we **doen** (voor de inwoners van Arnhem)?
- verplichte activiteiten/producten (opgelegd door o.a. Rijk)
- vrij gekozen activiteiten/producten

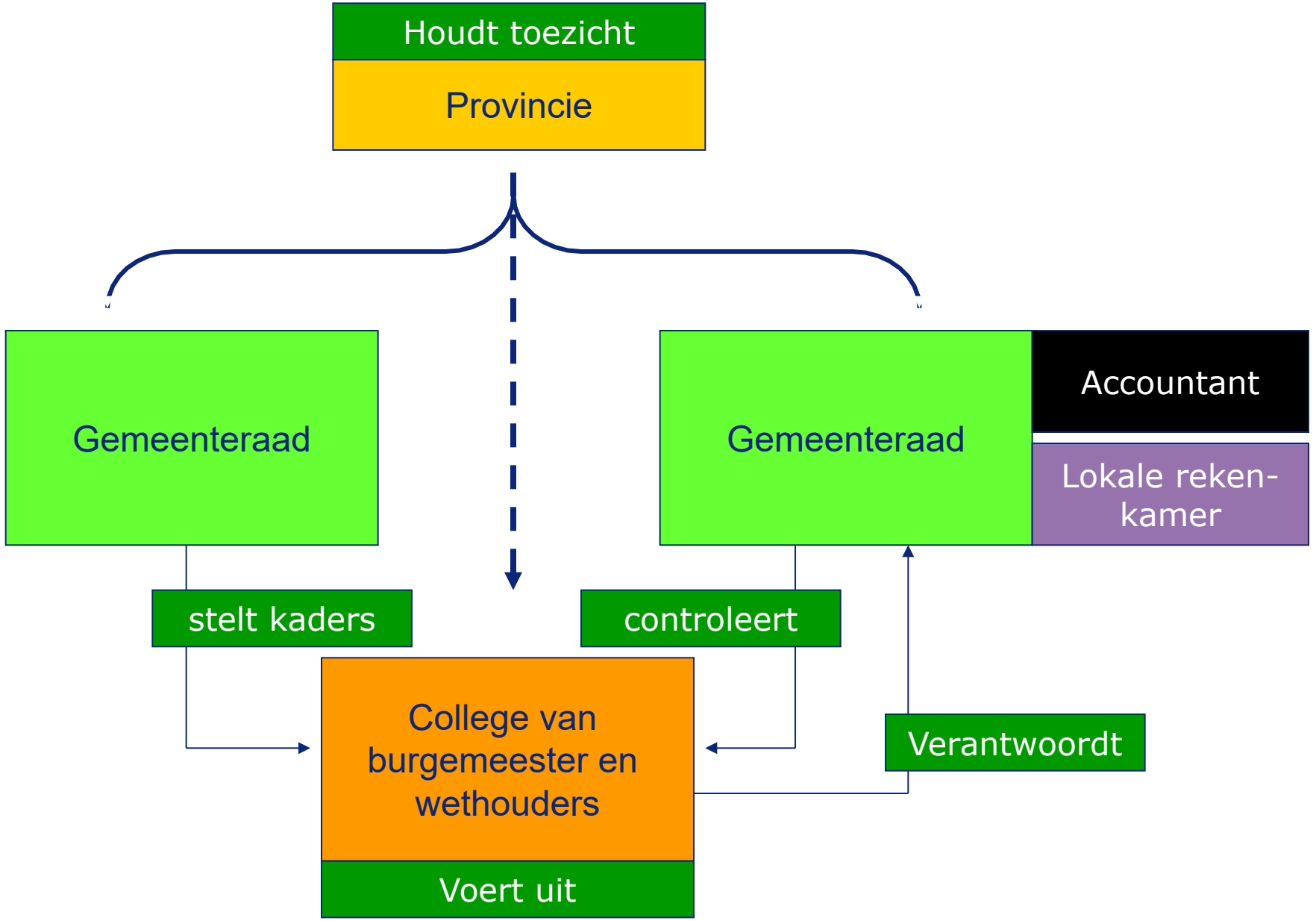
Vraag 3: Welke **kwaliteitseisen** stellen we aan wat we willen doen?
Vraag 4: Wat **kosten** de activiteiten/producten en hebben we daar voldoende inkomsten voor?
Vraag 5: Hoe gaan we de activiteiten/producten **betalen**?
- hebben we er voor gespaard/gaan we er voor sparen?
- willen we voor gaan lenen (betekent wel aflossen en rente betalen)?

Vraag 6: **Doen** we de activiteiten/producten **zelf**, samen met anderen (privaat/publiek) of besteden we de activiteiten uit (subsidie, inkoop, etc.)?
Vraag 7: Welke **risico's** zijn er aan deze activiteiten/producten verbonden en vinden wij dat aanvaardbaar?

Op welk (detail)niveau willen we als gemeenteraad hierover besluiten en wat leggen we neer bij het college?
n.b. kan per onderwerp verschillen

Deloitte.

Rollen

Deloitte.

De accountantscontrole

1. Raad is opdrachtgever van de accountant
2. Uw auditcommissie is eerste aanspreekpunt
3. Accountant controleert de jaarrekening:
   * controleverklaring
   * verslag van bevindingen
4. Verklaring spreekt zich uit over het getrouwe beeld *en de rechtmatigheid (tot en met 2021)*
5. Controle is in het kader van de Wet toezicht accountantscontrole (Wta) een wettelijke controle.
   Dat betekent een stevig toezichtsregime van de AFM
6. Besluit accountantscontrole decentrale overheden
7. Doelmatigheid géén onderdeel van accountantscontrole

Opbouw van de begroting en de jaarstukken

Regels voor de begroting en jaarrekening: Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Begroting		**Jaarstukken**	
Beleidsbegroting	1. Programmaplan	Jaarverslag	1. Programmaverantwoording
	2. Paragrafen		2. Paragrafen
Financiële begroting	3. Overzicht van baten en lasten en de toelichting	Jaarrekening	3. Overzicht van baten en lasten en de toelichting
	4. 'Uiteenzetting van de financiële positie' en de toelichting		4. Balans en de toelichting
	5. De bijlage met het overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld (53 taakvelden).		5. Een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld (53 taakvelden)
			6. De bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen
			7. Tabel Wet normering topfunctionarissen.

Financiële positie

Met de jaarrekening controleert de gemeenteraad of het college de doelstellingen en activiteiten voor het betreffende kalenderjaar heeft uitgevoerd binnen het gegeven budget en overeenkomstig de wet- en regelgeving.
De begroting en aanvullende raadsbesluiten zijn de norm om aan te toetsen.

© 2016 Deloitte The Netherlands

Tips voor de komende periode

© 2022 Deloitte The Netherlands

Deloitte.

Tips voor de komende periode

- **Focus** op bepaalde onderwerpen (programma's)
- Richten op **speerpunten**:
  - doelstelling en activiteit gerealiseerd?
  - voortgang voldoende en conform planning?
  - effect bereikt?
  - binnen het budget gebleven?
- Richten op **te beïnvloeden** programma's/taakvelden (bij medebewind: aanvullend op wat moet en kwaliteit dienstverlening)
- Vraag het college duidelijk onderscheid aan te brengen in de begroting en jaarstukken in '**going-concern-taken' en 'speerpunttaken'**
- Vermijd **details**
- Niet te veel tijd besteden aan **techniek, boekhouden** etc. (= rol accountant, rekenkamer, toezichthouders etc.). Neem kennis van hun bevindingen.
- Vraag het college op P&C-documenten en raadsvoorstellen in een **enkele A-4** aan te geven waar het bestuurlijk om draait en wat van de raad wordt verwacht?

Deloitte.

Tips voor de komende periode

- Maak snel afspraken met het nieuwe college over de **(financiële) spelregels** en wijze van informatievoorziening tussen raad en college (financiële verordening)
- Zorg dat duidelijk is hoe het **budgetrecht van de raad** is ingericht en werkt
- Investeer in de **kwaliteit van de begroting** (concreet, realistische planning, aandacht voor de uitvoering)
- Bij besluiten van de raad: **aandacht voor de uitvoering**
  (geld is minder het probleem, maar vooral 'handjes', budgetoverheveling?)
- Maak heldere **'spelregels'** over inzet van **incidenteel geld**
- Analyseer afwijkingen tussen **realisatie** en **begroting** op inhoud en geld
- Discussieer tijdig over gevolgen van **inflatie** (op o.a. niveau lokale heffingen)

Deloitte.

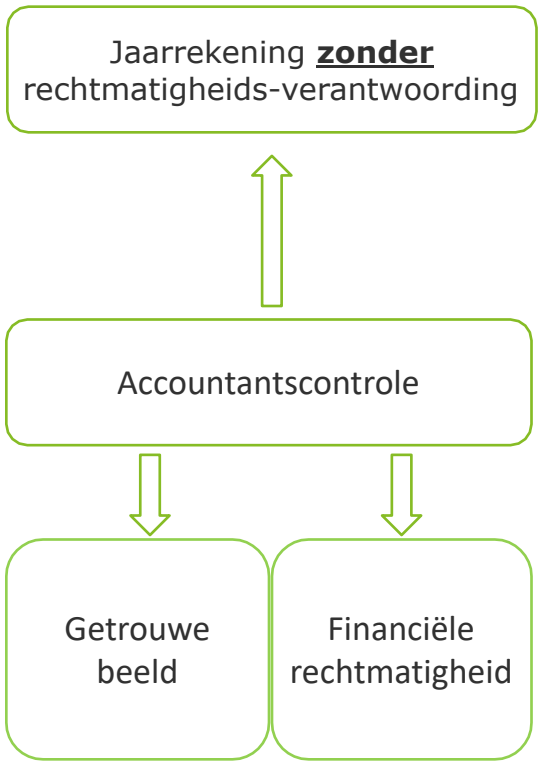
Tips voor de komende periode

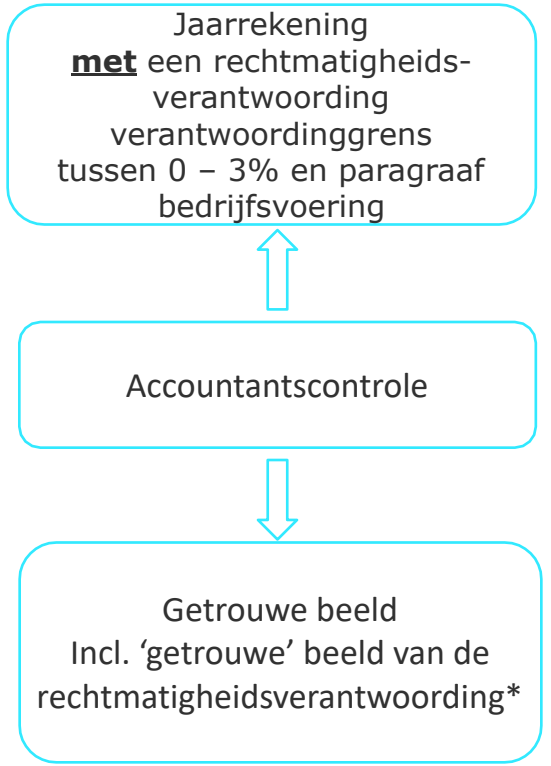
- Jeugd en WMO
- Investeringsprojecten (verbouwing Stadstheater)
- Volg de ontwikkelingen in het **ruimtelijk domein** (Schuytgraaf, Kronenburg)
- Aandacht voor de capaciteit én kwaliteit van **bedrijfsvoering** (ICT, grondbedrijf)
- Maak gebruik van de **'hulptroepen'** (rekenkamer, accountant, griffier, concerncontroller)
- Blijf de **Auditcommissie** benutten als advieskracht en vooruitgeschoven post
- **Volg** de **financiële positie** en de trend van de financiële positie (aan de hand van de ijkpunten en streefwaarden van de gemeente Arnhem).
- **Raadsmoties, amendementen en raadsinitiatieven**: draag het college op met voorstellen (suggesties) voor financiële dekking te komen (Begroting is op een veel hoger budgetniveau om dat als raadslid zelf te vinden)

Bijlagen

© 2022 Deloitte The Netherlands

Rechtmatigheid – Oude en nieuwe situatie

* Het is denkbaar dat de accountant niet het getrouwe beeld over de rechtmatigheidsverantwoording gaat uit spreken, maar dat de rechtmatigheidsverantwoording voldoet aan de daaraan gestelde eisen.

Actuele (financiële) ontwikkelingen

- Regeerakkoord
- Jeugd / WMO
- Krapte op de arbeidsmarkt
- Inflatie
- Oplopende rente
- Oorlog Oekraïne en gevolgen (vluchtelingen, recessie (?), tekort energie en grondstoffen)
- Energietransitie, duurzaamheid
- Omgevingswet
- Menselijke maat in beleid en uitvoering
- Verschillen tussen realisatie en begroting
- Misbruik- en Oneigenlijk gebruik en Fraude preventie
- Kwaliteit van bedrijfsvoering (ICT, data-analyse, cyberpreventie)
- Rechtmatigheidsverantwoording
- Notities Commissie-BBV
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector (WNT)
- Wet Revitalisering generiek toezicht
- Wet gemeenschappelijke regelingen (vanaf 1 juli 2022)
  - Positie gemeenteraden wordt nadrukkelijker geregeld
- Nieuwe modelverordening voor de financiële verordening (art. 212 Gemeentewet)